

GHID PENTRU PRODUCEREA RASADURILOR

Cultivarea legumelor se poate face atât prin însămânțarea directă în sol a semințelor, cât și prin răsaduri, care presupun înființarea unei culturi prin plantarea de plante tinere (40-85 de zile), crescute anterior în răsadnițe.

Răsadurile contribuie la obținerea unor producții timpurii, dar și a unor culturi uniforme care se pot dezvolta ulterior în condiții optime. Folosirea plantelor crescute în răsadnițe asigură un randament crescut de prindere a plantei de sol și grăbirea vegetației și fructificării, oferind și producții timpurii. În sere și solarii, culturile de legume se pot face numai prin plantarea de răsaduri de plante tinere, cu rădăcini bine dezvoltate.

Prin răsaduri putem cultiva o varietate largă de legume: tomate, ardei (gras, iute, capia), vinete, varză albă, varză roșie, conopidă, salată verde, pepene galben pentru sere, ceapă de apă, sparanghel, țelină de rădăcină etc.

Când se face semănatul semințelor pentru răsaduri?

Producerea răsadului se realizează într-un spațiu special amenajat. Acesta trebuie să fie curat, dezinfectat și luminos. Spațiul destinat producerii răsadurilor trebuie să permită un bun control al microclimatului - al temperaturii, umidității și ventilației.

Pentru culturile din sere, solarii și pentru culturile timpurii din câmp, răsadurile se produc în sere înmulțitor încălzite sau în răsadnițe, iar pentru culturile de vară și toamnă în solarii încălzite sau parțial neîncălzite, în răsadnițe semicalde sau pe straturi, în aer liber.

Pentru că răsadurile se produc în spații controlate, ele se produc în funcție de perioada estimată pentru plantarea în grădină. Majoritatea legumelor sunt plantate în grădină când temperatura depășește 12 grade Celsius - sfârșitul lunii aprilie - începutul lunii mai - astfel încât în funcție de acest aspect începem și însămânțarea. De pildă, dacă producem răsaduri pentru o cultură ale cărei răsaduri se plantează în grădină

la circa 60 de zile de la semănat, calculăm în funcție de acest aspect momentul de însămânțare, care în acest caz ar fi finalul lui februarie - începutul lui martie.

Semănatul în răsaduri se face la o temperatură a solului de 22-26 grade Celsius, pentru plantele care au nevoie de căldură (ardei, vinete, tomate), iar pentru cele mai rezistente la temperaturi mai mici (varza de toate soiurile, salata verde etc.) să fie în jur de 18-20 grade Celsius. Doar așa semințele vor germina și vor fi gata de plantare în grădină în primăvară.

Instalarea răsadnițelor calde începe în luna ianuarie, se continuă în februarie și martie. Răsadnițele reci utilizează doar căldura solară și sunt destinate în special producerii de răsaduri pentru culturile târzii de legume.

Etapele semănatului

Semănarea în răsadnițe nu este o operațiune complicată, dar asta nu înseamnă că trebuie făcută la întâmplare sau fără să ținem cont de câteva reguli clare. Dacă urmăm aceste reguli, cu siguranță vom avea parte de plante viguroase și sănătoase. Iată principiile de care trebuie să ținem cont:

Ce recipiente folosim pentru răsaduri

Pentru răsaduri folosim răsadnițe din lemn, uneori din beton sau cărămizi. În general, prin răsadnițe înțelegem spații special amenajate, încălzite, cu expunere la lumină. Pentru producerea răsadurilor se pot folosi și cuburi nutritive, ghivece din materiale plastice, dar și paletele sau plăcile alveolare. Acestea din urmă sunt deseori utilizate și reprezintă o metodă modernă la care recurg legumicultorii.

Plăcile alveolare din polistiren expandabil pentru răsaduri se pot folosi atât în culturile din sere și solarii, cât și în cele din câmp. Mai mult, dacă sunt utilizate corect, acestea pot rezista ani de zile. Puteți vedea în acest articol mai multe detalii despre avantajele ramelor alveolare pentru răsaduri.

Cum se pregătește pământul pentru răsaduri

Pământul propice pentru răsadnițe este, de fapt, un amestec dintre mai multe tipuri de pământ. Fiecare cultură are cerințe specifice în ceea ce privește tipul de pământ pe care se dezvoltă cel mai bine. Sursa de încălzire a răsadnițelor este formată din materiale organice care, în procesul de fermentare și descompunere, eliberează căldură. Este vorba despre biocombustibil. Principalul material folosit ca biocombustibil este gunoiul de grajd de cabaline, bovine, ovine și porcine.

Totodată, pământul care urmează să fie așezat în răsadniță trebuie dezinfectat chimic pentru prevenirea apariției bolilor.

Ce tip de pământ trebuie să folosim pentru răsaduri

Pentru răsadnițe se folosesc diverse amestecuri de pământ - pământ de țelină (obținut din stratul superficial al solului) pământ de grădină, mranită, pământ de frunze, turba extra-fina, compost.

Omogenizarea pământului

La pregătirea amestecurilor de pământ folosite în răsadnițe se mai utilizează și nisipul de râu și diverse forme de compost. Amestecurile diferă în funcție de cultură. Astfel, pentru tomate, la semănat, pământul ideal de răsadnițe este format din 50% mranită, 25% pământ de țelină și 25% nisip.

La pregătirea amestecurilor de pământ se adaugă 3 kg azotat de amoniu, 5 kg de superfosfat și 1 kg sare potasică la fiecare metru cub de amestec. În răsadnițe se așază pământ:

- 5 cm în răsadnițe pentru ghivece nutritive
- 12 – 15 cm în răsadnițe pentru semănat des
- 15 – 18 cm în răsadnițele în care se repică sau în care plantele rămân până la plantare la locul definitiv

Semănatul în răsadnițe

Se aleg semințe de calitate și dezinfectate, respectând norma caracteristică fiecărei culturi. Semănatul se face în substrat afânat și bine nivelat. Se seamănă manual, prin împrăștiere, dacă răsadul urmează să fie repicat sau în răsaduri marcate în prealabil cu marcatoare de lemn, la distanțe de 8-12 cm, dacă răsadul nu se repică.

Semințele se plasează în răsadnițe și se acoperă cu un strat de pământ de maximum 1 cm, se tasează ușor și se udă. După semănare și până la răsărire, răsadurile se acoperă cu o folie de polietilenă, care are rolul de a menține căldura optimă pentru germinare. La 3 – 4 zile de la semănat, foliile se înlătură timp de 5 – 6 ore în perioadele mai călduroase ale zilei, iar spre seară se acoperă din nou răsadurile.

Operațiuni de îngrijire a răsadurilor

După semănare urmează îngrijirea răsadurilor astfel încât să obținem plante sănătoase, care să ne ofere legume de calitate.

Udarea

Pentru udare se folosește apă curată la temperatura pământului (18 – 20 grade C). Cantitatea de apă folosită pentru udare depinde de caracteristicile amestecului de pământ și de vârsta răsadului.

În prima fază de creștere este nevoie de o cantitate mai mică de apă: este suficientă o udare o dată sau de două ori pe săptămână cu cantități de apă cuprinse între 2 și 5 l/m². Udatul se face în orele mai călduroase ale zilei. Mai târziu, cerințele lor față de apă sunt mai ridicate și este nevoie de cantități mai mari de apă 8 – 10 l/m² și de udări mai frecvente.

Temperatura și umiditatea

Temperatura și umiditatea necesare pentru dezvoltarea plantelor depind de fiecare cultură în parte. Spre exemplu, pentru tomate, temperatura de la semănat la răsărire ar trebui să fie cuprinsă între 23 și 25 de grade Celsius, temperatura după săptămâna I după răsărit ar trebui să fie cuprinsă între 12 și 14 grade Celsius, iar cea de la repicat până la călire de 14-16 grade Celsius. În ceea ce privește umiditatea, la tomate valoarea ideală este de 50-60%.

Ca regulă generală, temperatura trebuie să fie mai ridicată în perioada dintre semănat și răsărit, iar umiditatea trebuie să fie mai mare la legumele cu un conținut ridicat de apă - castraveți de exemplu, care au nevoie de o umiditate de 80-90%.

Repicarea răsadurilor

Răsadul repicat se obține prin transplantarea răsadurilor, la distanțe mai mari, pentru a le asigura un spațiu mai mare de nutriție. La repicat, plantele bolnave și slab dezvoltate se înlătură, iar ruperea vârfului rădăcinii (pivotante) determină o ramificare mai puternică. Repicatul prelungește perioada de producere a răsadurilor, ceea ce impune necesitatea semănatului mai devreme, cu 7 – 10 zile față de metoda producerii răsadului nerepicat. Această metodă se pretează mai ales pentru tomate, ardei, vinete, varză și conopidă timpurie. Este important de menționat că dacă răsadurile sunt crescute în plăci alveolare din EPS, nu mai este nevoie să se efectueze lucrările de repicat, respectiv semănat.

Când se face repicarea

Momentul optim pentru repicat este atunci când plantele au format 1-2 frunze. Repicatul este indicat să se facă pe timp noros și nu prea rece. Pe timp însorit răsadurile se umbresc timp de 1 – 2 zile, pentru a asigura o bună prindere. După 3 – 4 zile de la repicat se controlează prinderea și se completează golurile.

Cum se face repicarea

Răsadnițele folosite pentru repicare se aleg în funcție de temperatura mediului și pot fi calde, semicalde sau reci. Pentru culturile din sere și solarii, răsadurile se repică în ghivece sau cuburi nutritive, în timp ce răsadurile destinate culturilor din câmp se repică în cuburi așezate pe solul din solarul încălzit, direct în stratul de pământ pregătit în acest scop sau în răsadnițe calde.

În ceea ce privește distanțele de repicat și dimensiunile cuburilor sau ghivecelor în care se repică, acestea diferă de la o legumă la alta. La culturile forțate se folosesc cuburi sau ghivece cu latura de 10 – 12 cm, pentru culturile din solarii 5 – 7 cm, iar pentru culturile timpurii din câmp 5 cm. Pentru vărzoasele timpurii, ardei, salată, distanțele de repicat sunt de 5/5 – 6/6 cm, iar pentru tomate și vinete 7/7 – 10/10 cm.

Adâncimea de repicat este pentru cele mai multe dintre legume cu 0,5 – 1cm mai mare decât adâncimea la care plantele au stat în semănătură și doar salată, țelină și gulia se repică la aceeași adâncime.

Răsadul se udă din abundență în prealabil, pentru a putea fi scos mai ușor din semănătură. Plantele se sortează și se păstrează doar exemplarele viguroase și sănătoase.

Tratamente fitosanitare

Prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor când vine vorba despre răsadnițe includ, pe lângă măsurile generale de igienă – dezinfectia solului, a spațiilor și

uneltelor de lucru – administrarea unor tratamente periodice, la intervale de 7-10 zile, cu fungicide. Totodată, răsadurile se plivesc sau sunt tratate cu erbicide.

Fertilizarea răsadurilor

Fertilizarea răsadurilor se face de 1-2 ori, folosind îngrășăminte la sol sau foliare. În ceea ce privește necesarul de minerale, răsadurile au nevoie de îngrășăminte cu azot, fosfor și potasiu (NPK)

Plantarea răsadurilor

Pentru plantare, se folosesc doar răsaduri de calitate, bine dezvoltate, care să reprezinte un start bun pentru o plantă puternică și sănătoasă. Cu 4-5 zile înainte de plantare se recomandă o fertilizare de „start” cu azotat de calciu, care asigură o rezervă de substanțe minerale în plantă, după plantare. Cu o zi înainte de data plantării se pot aplica tratamente fitosanitare, iar cu 24 de ore înainte de plantare se aplică o udare până la saturație, care va ușura scoaterea răsadurilor.

Legumele destinate a fi consumate toamna - varza, conopida, gulia - se plantează la sfârșitul lunii iunie și începutul lunii iulie, iar salata se plantează atât primăvara, cât și vara.

Pentru combaterea buruienilor, o soluție eficientă este produsul Stomp Aqua, un erbicid pelicular care se aplică înainte de transplantarea răsadurilor în câmp. Se poate aplica la culturile de tomate, ardei, vinete, ceapă, usturoi etc.

Când se face plantarea răsadurilor de legume

Vârsta corespunzătoare pentru plantare variază în funcție de cultură, (ex. 50-60 zile tomate, 60 - 65 zile ardei). Totodată, se urmărește și gradul de dezvoltare al plantei. Răsadul este pregătit de plantare când are o înălțime minimă de 15 cm, are mai multe frunze (cel puțin 3 la castraveți și 8-12 la ardei).

Răsadul este pregătit de plantare dacă este viguros, gros și cu internodii scurte, are sistem radicular bine dezvoltat, are boboci formați la prima inflorescență (tomate, ardei, vinete).

De ce trebuie să ținem cont înainte de plantare

Plantarea răsadurilor în câmp trebuie făcută în zilele liniștite, fără vânt, dar și fără soare puternic. Distanța dintre plante variază, unele legume au nevoie de mai mult spațiu de dezvoltare, însă, în general, distanța dintre plante este cuprinsă între 50 și 70/80 de cm realizându-se densități de 50.000 - 120.000 de plante la hectar. Ținem, totodată, cont și de adâncimea de plantare în funcție de cultură.

Plantarea se face în gropi realizate manual și imediat după aceea se execută o udare.

Producerea răsadurilor este o etapă esențială în înființarea culturilor de legume, iar dacă nu respectăm regulile când vine vorba despre îngrijirea lor, nu le asigurăm, practic, condițiile necesare pentru o bună dezvoltare.

Va dorim recolte bogate si sanatoase!

Baia Mare, Str. Islazului nr. 5

Tel: 0742.42.24.24, 0747.42.24.24

www.solarii.eu, www.ecoprovider.ro

Surse: *Tratat de Legumicultură*, Coordonator Ruxandra Ciofu, Editura Ceres, București, 2004

Producerea răsadurilor de legume în gospodăria proprie, © 2014 RENTROP & STRATON, Autor: Gherghescu Gabriel

Producerea răsadurilor de legume, Dr. Ing. Laurențiu Rinchita